

kn.remissvar@regeringskansliet.sesebastian.axelsson@regeringskansliet.se

Promemoria – En tillfällig skrotningspremie införs för att påskynda omställningen av den svenska fordonsflottan

Sammanfattning

Transportstyrelsen har inga invändningar mot förslaget i sak men föreslår vissa justeringar och förtydliganden.

Utöver de förtydliganden som Transportstyrelsen lyfter fram noteras att beskrivningen om mottagningsbevis inte helt överensstämmer med reglerna i bilskrotningsförordningen (2007:186). Transportstyrelsen noterar även att när en bil blir inlöst av ett försäkringsbolag på grund av skada och bilen ska skrotas är det försäkringsbolaget som anmäler ägarbyte via direktanmälan. Det bör övervägas om någon form av undantagsbestämmelse bör gälla avseende mottagningsbevis i dessa situationer.

Transportstyrelsen är positiva till att ett mottagningsbevis enligt bilskrotningsförordningen ska finnas för den skrotade bilen men bestämmelsen behöver omformuleras eftersom det inte torde vara tillräckligt att mottagningsbeviset är utfärdat.

Transportstyrelsen bedömer slutligen att verksamheten kommer att påverkas av förslaget i större grad än vad som beskrivs i promemorian och därmed få ökade kostnader.

Transportstyrelsens synpunkter

Förordning om skrotningspremie

1 § (sidan 2)

Transportstyrelsen föreslår att det definieras vilka turordningsregler som gäller i det fall medlen inte räcker till. Förslagsvis kan medlen betalas ut i turordning utifrån när en fullständig ansökan inkommit till Boverket. Jämför exempelvis med utformningen av 17 § förordningen (2017:1334) om klimatbonusbilar. Bonusen ska där betalas ut så snart medel finns

tillgängliga för utbetalningen och i turordning efter den dag då bilen ställts på.

3 § (sidan 2)

I aktuell paragraf definieras bland annat vad som avses med *elbil*. Det framgår dock inte om elbilen ska vara i bruk, att den ska vara funktionsduglig och vara besiktad. Det innebär att köp av en skrotfärdig elbil också kan ge fordonsägaren möjlighet att få premie utbetald. Transportstyrelsen föreslår ett tillägg till definitionen att elbilen vid ansökningstillfället ska vara påställd (det vill säga inte avställd), inte får vara belagd med körförbud på grund av utebliven godkänd kontrollbesiktning eller ha meddelat körförbud.

5 § punkt 4 (sidan 3)

Transportstyrelsen är positiv till att ett mottagningsbevis enligt bilskrotningsförordningen ska finnas för den skrotade bilen för att premie ska beviljas. Dock är vår uppfattning att bestämmelsen behöver omformuleras eftersom det inte torde vara tillräckligt att mottagningsbeviset är utfärdat. Mottagningsbeviset behöver också vara registrerat i vägtrafikregistret för att premie ska beviljas (se även kommentaren i avsnitt 4.4). Nedan lämnas ett förslag på hur bestämmelsen skulle kunna formuleras.

Förslag på ändrad skrivelse:

4. ...har utfärdats enligt kraven i bilskrotningsförordningen och registrerats för bilen i vägtrafikregistret enligt 4 kap. 2 § och 5 kap. 4 § p.4 förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning.

Om det inte förtydligas att mottagningsbeviset behöver vara registrerat i vägtrafikregistret är Transportstyrelsens bedömning att det föreligger en risk att sökanden lämnar in ett mottagningsbevis med ansökan som inte är registrerat i vägtrafikregistret utan som tillhandahållits av bilskrotaren när bilen lämnades in för skrotning. Det är inte ovanligt att bilskrotare lämnar ett så kallat mottagningskvitto till fordonsägaren när hen lämnar in bilen och detta kan uppfattas som ett mottagningsbevis.

Transportstyrelsen vill också uppmärksamma en komplikation med kravet på mottagningsbevis som har uppdragats den senaste tiden. När en bil blir inlöst av ett försäkringsbolag på grund av skada och bilen ska skrotas är det försäkringsbolaget som anmäler ägarbyte via direktanmälan direkt från fordonsägaren till bilskrotaren. Detta sker utan att något mottagningsbevis utfärdas och registreras i vägtrafikregistret för bilen. Om lagstiftaren vill att premie även ska kunna betalas ut för sådana bilar, bör det övervägas om någon form av undantagsbestämmelse ska finnas för dessa fall. Förslagsvis

att fordonsägaren i ansökan ska ange om den skrotade bilen är inlöst av ett försäkringsbolag.

4.4 Grundläggande förutsättningar för när skrotningspremien får lämnas (sidan 11-13)

Transportstyrelsen noterar att beskrivningen inte riktigt överensstämmer med reglerna i bilskrotningsförordningen. Det vore önskvärt om det förtydligas att bilskrotaren inte ska lämna mottagningsbeviset till fordonsägaren som lämnar in sin bil för skrotning.

Mottagningsbeviset ska i stället lämnas in till Transportstyrelsen, enligt 16 § bilskrotningsförordningen. Ägarbyte till bilskrotaren registreras inte i vägtrafikregistret när fordonsägaren får mottagningsbeviset, utan det är när Transportstyrelsen får in mottagningsbeviset som ägarbyte registreras till bilskrotaren i vägtrafikregistret (om mottagningsbeviset uppfyller kraven). Samtidigt ställs bilen av inför skrotning i enlighet med 4 kap. 2 § förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning. Ägarbyte registreras till bilskrotaren i enlighet med 5 kap. 4 § punkt 4 i nyss nämnda förordning. Se förslag ovan på omformulering av 5 § punkt 4 i förordningen om skrotningspremie.

Avsnitt 4.8 Tidpunkt för ansökan (sidan 17, första stycket)

En felskrivning har noterats. Det anges att ansökan ska lämnas in till Boverket senast den 31 juli 2025 men rimligen borde det stå den 14 augusti 2025, som framgår i övrigt i promemorian.

6.2 Vilka berörs av ändringarna? (sidan 25)

Transportstyrelsen noterar att det inte framgår att även privatpersoner som leasar elbilar berörs av ändringarna.

6.5 Vilka konsekvenser får ändringarna för myndigheter, regioner och kommuner? (sidan 28)

I 5 § förslaget till förordningen innehåller ett antal specifika datum för när vissa händelser ska ha inträffat för att premie ska beviljas. De datum som föreslås är specifika kalenderdagar, och inte datum som infaller den första i månaden. Det är med andra ord flera olika specifika datum att förhålla sig till för att premie ska kunna betalas ut.

Transportstyrelsens bedömning är att detta kan leda till en osäkerhet hos fordonsägare, vilket i sin tur innebär att de kontakter Transportstyrelsen för att kontrollera datumen dels innan de skrotar och köper/leasar en elbil, dels innan de ansöker om premie. Om fordonsägaren inte kan få skrotningspremie är det troligt att denne överväger om det i stället är bättre att sälja bilen än att skrota den.

Transportstyrelsen bedömer att ändringarna kommer att innebära merarbete för myndigheten. Fordonsägare kommer sannolikt att höra av sig till myndigheten för att få information både före bilen lämnas in till bilskrotare men också inför en ansökan om skrotningspremie. I Transportstyrelsens e-tjänst Mina sidor kan man endast se datum för senast godkända besiktning. Historiska besiktningssuppgifter, om bilen även har besiktats efter den 6 september 2023, syns inte i e-tjänsten. Uppgifter om ett avregistrerat fordon visas inte heller i Transportstyrelsens Mina sidor. Uppgifter om avregistrerade fordon går dock att få genom att söka på registreringsnummer i e-tjänsten Fordonsuppgifter. Med anledning av ovanstående bedömer Transportstyrelsen att fler kommer att kontakta myndigheten via telefon och e-post vilket innebär merarbete.

Om 25 000 fordon per år blir föremål för skrotningspremie kommer det att generera ett ökat antal samtal till Transportstyrelsens kundtjänst bland annat med frågor om en fordonsägare kan få skrotningspremie, särskilt eftersom det finns många datum att förhålla sig till. Den beräknade kostnaden för ett samtal är ca 70 kronor. Om 10 000 fordonsägare kontaktar Transportstyrelsen per år medför det således en kostnad på 700 000 kronor per år för Transportstyrelsen. Vid mer avancerad handläggning och svårare frågor kan kostnaden komma att öka ytterligare.

Promemorian innehåller inte uttömmande information om Boverkets tänkta e-tjänst för ansökan. Det är lämpligt om det framgår tydligt i informationen på Boverkets webbplats om avsikten är att fordonsägaren ska få svar direkt i tjänsten om den skrotade bilen och om elbilen uppfyller kraven för att beviljas premie. Även eventuella felmeddelanden behöver vara tydliga i e-tjänsten, för att minimera att fordonsägaren kontaktar Transportstyrelsens kundtjänst.

Transportstyrelsen kommer även behöva informera om skrotningspremien och dess hantering på Transportstyrelsens webbplats samt skapa rutiner kring hur frågor om skrotningspremien ska hanteras när de inkommer.

Övrigt

En del av de framförda synpunkterna bedömer Transportstyrelsen skulle kunna regleras i en föreskrift.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Jonas Bjelfvenstam. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog avdelningsdirektör Anna Berggrund, verksamhetsutvecklare Merja Mustonen Prim, utredare Jonny Geidne och Emma Garpenholt, den senare föredragande.